

PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 29/2000

Pytanie prawne składu 7 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez pełen skład Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

„Czy emeryci i renciści, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) byli – na podstawie przepisów wymienionych w art. 1 tej ustawy – uprawnieni do nabycia prawa do wzrostów lub dodatków z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, jednakże nie składali wniosków o przyznanie tych świadczeń i ich nie pobierali – mają prawo do zrekompensowania utraty tych wzrostów na podstawie art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent (Dz.U. Nr 30, poz. 164 ze zm.)?”

III ZP 30/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepisy § 11 i § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w zakładach służby zdrowia

(Dz.U. Nr 51, poz. 326 z późn. zm.) uznane wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie o sygn. akt P 6/98 (Dz.U. Nr 45, poz. 458 z dnia 20 maja 1999 r.) za niezgodne z art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 128 i art. 298 Kodeksu Pracy mają zastosowanie przy określeniu wynagrodzenia pracowników medycznych za czas pełnienia tzw. dyżurów zakładowych w okresie poprzedzającym wejście w życie w/w orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego?”

III ZP 31/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy pod pojęciem kontynuowania lub podjęcia działalności zarobkowej określonym art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z dnia 12 lipca 1999 r. Nr 60, poz. 636) należy rozumieć prowadzenie działalności rolniczej na gruntach podlegających opodatkowaniu podatkiem rolnym stosownie do przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn.: w Dz. U. Nr 94 z 1993 r. poz. 431)?”

III ZP 32/2000

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy okres prowadzenia zajęć katechetycznych w Katechizacji parafialnej jest okresem pracy nauczycielskiej (pracy w szczególnym charakterze) w rozumieniu art. 88 ust. 1 ustawy z dnia

26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (jedn. tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zmianami)?”

III ZP 33/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy utrata mocy obowiązującej art. 40 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz.U. Nr 10, poz. 36 z 1994 r. z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przepisem art. 159 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.) przywraca moc obowiązującą przepisowi ustawy wcześniej obowiązującemu?”

III ZP 34/2000

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy do rozpatrzenia żądania właściciela nieruchomości o jej wykup lub zamianę właściwy jest organ określony w przepisach o gospodarce nieruchomościami (art. 84 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska – jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 ze zm.) czy sąd powszechny?”

III ZP 35/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Lublinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy tryb określony w art. 106 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267) ma zastosowanie do małżonka zmarłego świadczeniobiorcy

- a w przypadku pozytywnej odpowiedzi –

2. czy do przyjęcia odpowiedzialności tej osoby muszą być spełnione wymogi z art. 106 ust. 2 pkt 1 lub 2 powołanej ustawy,

- a nadto –

3. w przypadku gdy do zwrotu nienależnego świadczenia zobowiązany jest małżonek zmarłego świadczeniobiorcy – świadczeniem wypłaconym w rozumieniu art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) jest świadczenie faktycznie należne zmarłemu, powiększone o kwotę podatku dochodowego od tego świadczenia?”

UCHWAŁY IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 21/2000 – z dnia 28 września 2000 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego:

Przepisy art. 27 ust. 1 pkt 1 i art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95) nie mają zastosowania do sędziów, w tym prezesów i wiceprezesów sądów.

III ZP 20/2000 – z dnia 15 listopada 2000 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

Spadkobiercy pracownika uprawnionego do zakupu akcji na zasadach preferencyjnych (art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, Dz.U. Nr 51, poz. 298 ze zm.), zmarłego przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 118, poz. 561 ze zm.), mogą realizować prawo do nieodpłatnego nabycia akcji na zasadach przewidzianych w tej ustawie – art. 63 ust. 2.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 44/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy dopuszczalne jest pokrycie przez spółdzielnię udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wkładem niepieniężnym w postaci przedsiębiorstwa tej spółdzielni w rozumieniu przepisu art. 55¹ k.c., jako zespołu składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych?”

III CZP 45/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle art. 17 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (tekst jedn.: Dz.U. 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.) na postanowienie sądu pierwszej instancji o ogłoszeniu upadłości, zażalenie służy także upadłemu, na którego wniosek upadłość została ogłoszona?”

III CZP 46/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zastrzeżenie w art. 38 § 1 kodeksu postępowania

cywilnego wyłącznej właściwości sądu miejsca położenia nieruchomości w sprawach o własność i inne prawa rzeczowe obejmuje również sprawy o hipotekę obciążającą własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego (spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej), przy uwzględnieniu miejsca położenia nieruchomości spółdzielczej i lokalu spółdzielczego?”

III CZP 47/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krośnie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy mapa uzupełniająca z wykazem zmian gruntowych sporządzona przez geodetę, zawierająca klauzulę organu prowadzącego ewidencję gruntów, że dokument ten został przyjęty do państwowego zasobu geodezyjnego i wpisano go do ewidencji zasobu powiatowego oraz klauzulę, że dokument ten stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej – jest dokumentem równoznacznym z wrysem z mapy ewidencji gruntów i wypisem z rejestru gruntów w rozumieniu § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1992 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. Nr 29, poz. 128), dającym podstawę do dokonania wpisów w dziale I-ym księgi wieczystej?”

III CZP 48/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy komornik sądowy jest uprawniony na podstawie przepisów art. 518 k.p.c. w zw. z art. 37 i art. 54 ustawy o księgach wieczystych i hipotece do wniesienia apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego odmawiającego wpisu wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości (art. 924 k.p.c.)?”

III CZP 49/2000

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy Sąd Najwyższy na podstawie art. 393 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2000 r.) może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji wydane zostało w okresie do dnia 30 czerwca 2000 r.?”

III CZP 50/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy uprawniony do zachowku a zarazem jedyny spadkobierca dziedziczący spadek z ustawy może na podstawie art. 998 § 1 k.c. odmówić wykonania zapisu, którego przedmiotem jest prawo do własnościowego lokalu spółdzielczego w sytuacji gdy pozostała część spadku nie pokrywa należnego mu zachowku czy też stosując przez analogię przepis art. 1005 i 1006 k.c. ma wykonać zapis za zapłatą odpowiedniej sumy wyliczonej stosownie do uregulowań zawartych w art. 998 § 1 k.c. i art. 991 § 1 k.c. ewentualnie czy zamiast wykonania zapisu w naturze może

ograniczyć się do zapłaty ekwiwalentu pieniężnego wyliczonego z uwzględnieniem art. 998 § 1 k.c.?”

III CZP 51/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy postanowienie zatwierdzające lub odmawiające zatwierdzenia sprawozdania zarządcy wydane w trybie art. 937 § 2 k.p.c. w związku z art. 615 k.p.c. jest postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy w rozumieniu art. 518 zd. 1 k.p.c., od którego przysługuje apelacja?”

III CZP 52/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy podstawą ustalenia opłaty przez Komornika w postępowaniu dotyczącym sprzedaży licytacyjnej nieruchomości na wnioszek syndyka w postępowaniu upadłościowym jest art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 133, poz. 882)?

2. W przypadku negatywnej odpowiedzi na to pytanie – jaki przepis stanowi podstawę wyliczenia tej opłaty?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 33/2000 – z dnia 8 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku

Hipoteka ustawowa przewidziana w art. 34 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926) nie powstaje na nieruchomościach objętych wspólnością ustawową podatnika i jego małżonka.

III CZP 39/2000 – z dnia 16 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie

Tytuł wykonawczy, w którym obowiązek zapłaty wyrażony został w walucie obcej, komornik wykonuje stosując przepisy kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji świadczeń pieniężnych.

III CZP 36/2000 – z dnia 22 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Świdnicy

Dopuszczalna jest droga sądowa do dochodzenia roszczenia o zwrot wyegzekwowanej przez gminę w trybie egzekucji administracyjnej należności od rodzica za pobyt jego małoletniego dziecka w izbie wytrzeźwień.

III CZP 32/2000 – z dnia 23 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

Na zamknięcie księgi wieczystej nie przysługuje środek odwoławczy.

III CZP 38/2000 – z dnia 23 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

„- Czy stosując art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c. Sąd zasądza od strony przegrywającej sprawę na rzecz jej przeciwnika procesowego w ramach zwrotu kosztów procesu obejmujących w tym przypadku zwrot wynagrodzenia adwokackiego, kwotę oznaczoną we wniosku o przyznanie kosztów złożonym zgodnie z art. 109 k.p.c., o ile mieści się ona w granicach stawek określonych w rozporządzeniu wykonawczym do art. 16 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo o adwokaturze i do art. 22⁵ ust. 2 i 3 ustawy o radcach prawnych, czy też Sąd procesowy samodzielnie orzeka o zakresie zwrotu wynagrodzenia stosując rozporządzenie jako wyłączną podstawę do zasądzania zwrotu tej części kosztów procesu przy obciążeniu tym obowiązkiem stronę przegrywającą spór?

- Czy przy orzekaniu o zwrocie kosztów procesu od przeciwnika procesowego stron cywilnoprawnej umowy zastępstwa prawnego sąd związany jest treścią tej umowy w części dotyczącej wysokości umówionego wynagrodzenia, czy też strony tej umowy cywilnoprawnej nie mogą wiążąco dla przeciwnika procesowego i dla Sądu wyznaczyć zakresu obowiązku przegrywającej strony, a jedynie treść umowy wraz z wszelkimi okolicznościami dotyczącymi sposobu jej wykonania może mieć znaczenie w toku swobodnego ustalania przez Sąd procesowy zakresu zwrotu tej części kosztów procesu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 40/2000 – z dnia 23 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

Sąd, orzekając o zwrocie kosztów procesu na rzecz strony reprezentowanej przez radcę prawnego wykonującego zawód w sposób przewidziany w art. 22⁵ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przyjmuje za podstawę ustalenia wynagrodzenia pełnomocnika kwotę umówioną z klientem, w granicach stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 22⁵ ust. 2 i 3 wymienionej ustawy.

III CZP 37/2000 – z dnia 24 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

Niewydanie przez Radę Ministrów – na podstawie art. 19 dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych (Dz.U. Nr 45, poz. 332 ze zm.) – przepisów w sprawie przedterminowego wykupu, konwersji lub konsolidacji wszystkich albo niektórych papierów wartościowych (obligacji pożyczek) emitowanych przez Skarb Państwa przed 1 września 1939 r. nie może być uznane za siłę wyższą w rozumieniu art. 121 pkt 4 kodeksu cywilnego.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

III CKN 416/98 – wyrok z dnia 10 maja 2000 r.

1. Przeprowadzenie rozprawy apelacyjnej, poprzedzającej bezpośrednio wydanie wyroku, w innym (wcześniejszym) terminie niż oznaczony w zawiadomieniu skierowanym do stron (pełnomocników), pozbawia strony możliwości obrony swych praw i

powoduje nieważność postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

2. Nieważność postępowania Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, a więc niezależnie od tego, czy skarżący postawił w kasacji odpowiedni zarzut, a jeżeli go postawił, niezależnie od tego, czy został on należycie i przekonująco uzasadniony.

3. Obowiązujący w postępowaniu kasacyjnym zakaz prowadzenia dowodów, nie stoi na przeszkodzie prowadzeniu dowodów, mających na celu ocenę zarzutu (podejrzenia) nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji. Dowody te mogą być przez Sąd Najwyższy prowadzone z urzędu.

I CKN 183/2000 – postanowienie z dnia 31 maja 2000 r.

Wystąpienie przez stronę do sądu zagranicznego o zmianę orzeczenia podlegającego uznaniu w Polsce, ze względu na zmianę okoliczności stanowiących podstawę jego wydania, nie oznacza, że orzeczenie to jest nieprawomocne.

I CKN 64/2000 – wyrok z dnia 1 czerwca 2000 r.

1. Środki procesowe, mające na celu zagwarantowanie stronom ich praw, powinny być wykorzystane w sposób służący ich realizacji.

2. Gdy wymagają tego okoliczności sprawy sąd może zobowiązać strony do usprawiedliwiania nieobecności na rozprawie w sposób, który uzna za właściwy.

I CKN 786/98 – postanowienie z dnia 6 czerwca 2000 r.

Rozstrzygnięcie sądu opiekuńczego w sprawie zmiany nazwiska dziecka w postępowaniu administracyjnym (art. 97 § 2 k.r.o.) zastępujące zgodną wolę rodziców, oparte na przesłance jego

dobra nie narusza przepisów art. 7 i 8 Konwencji o prawach dziecka z 20 listopada 1989 r.

IV CKN 81/2000 – wyrok z dnia 18 lipca 2000 r.

Komisant prowadzący handel używanymi samochodami może skutecznie powołać się na umowne wyłączenie odpowiedzialności za wadę prawną sprzedawanego samochodu wtedy, kiedy sprawdzenie autentyczności numerów i dokumentacji przyjmowanego w komis samochodów odbyło się z zachowaniem staranności przewidzianej w art. 355 § 2 k.c.

I CKN 869/2000 – wyrok z dnia 26 lipca 2000 r.

Niedopuszczalne jest ustanowienie odrębnej własności lokalu w drodze orzeczenia sądu wydanego na podstawie art. 231 § 1 k.c.

IV CKN 1150/2000 – postanowienie z dnia 22 sierpnia 2000 r.

Dopuszczalna jest droga sądowa w sprawie z powództwa koła łowieckiego o ustalenie nieważności umowy dzierżawy obwodu łowieckiego.

IV CKN 1181/2000 – postanowienie z dnia 22 sierpnia 2000 r.

Kasacja zawierająca uzasadnienie, które nie ma związku z podniesionymi podstawami kasacyjnymi i przytoczonymi w ich ramach zarzutami oraz nie obejmuje jakiegokolwiek argumentacji jurydycznej, podlega odrzuceniu.

IV CKN 1188/2000 – postanowienie z dnia 22 sierpnia 2000 r.

Nie jest uzasadnione odrzucenie pozwu ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej w sprawie nie mającej cech

sprawy cywilnej, jeżeli powód – w ramach nowych twierdzeń faktycznych zgłoszonych przed wydaniem postanowienia – przedstawił okoliczności i zdarzenia, które mogą stanowić cywilnoprawne źródło jego żądań.

I CKN 695/2000 – postanowienie z dnia 29 sierpnia 2000 r.

Przepis art. 139 § 1 k.p.c. ma zastosowanie także do adwokata będącego pełnomocnikiem procesowym strony.

I CKN 713/2000 – postanowienie z dnia 29 sierpnia 2000 r.

Doręczenie wyroku z uzasadnieniem w następstwie wniosku złożonego przed ogłoszeniem wyroku nie uprawnia do wniesienia kasacji.

I CKN 1212/99 – wyrok z dnia 7 września 2000 r.

Brak w ustawie z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 412 ze zm.) przepisu dotyczącego odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, nie wyłącza odpowiedzialności Skarbu Państwa na zasadach ogólnych.

II CKN 1075/98 – wyrok z dnia 21 września 2000 r.

Jeżeli spółdzielnia, której nieruchomości gruntowa oddana została w wieczyste użytkowanie, ogłosiła przetarg nieograniczony ofert pisemnych na zagospodarowanie tej nieruchomości z możliwością przeniesienia prawa wieczystego użytkowania, złożenie oferty nieważnej, z powodu braku wymaganej formy, złożenie oświadczenia o przyjęciu oferty, nieważnego z takiej samej przyczyny, ma ten skutek, że późniejsza odmowa złożenia

oświadczenia woli w wymaganej przez prawo formie dotyczącego przeniesienia prawa wieczystego użytkowania nie może uzasadniać powództwa z art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c.

II CKN 611/99 – postanowienie z dnia 5 października 2000 r.

Przydzielając jednemu z uczestników – w sprawie o podział majątku wspólnego – nieruchomości obciążoną hipoteką, sąd ustala wartość tego składnika majątkowego przy uwzględnieniu obciążenia hipotecznego.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 44/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Radomiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy właściwym do rozpoznania zażalenia wniesionego na podstawie art. 254 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2000 r. na postanowienie wydane przez Sąd w przedmiocie rozpoznania wniosku o uchylenie bądź zmianę środka zapobiegawczego na podstawie art. 254 § 1 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2000 roku jest ten sąd, który wydał zaskarżone postanowienie czy też sąd odwoławczy?”

I KZP 45/2000

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy użyte w art. 280 § 2 k.k. (zdanie pierwsze) sformułowanie „posługuje się ... środkiem obezwładniającym” odnosi się jedynie do tych środków obezwładniających, których nieodzowną cechą jest „niebezpieczeństwo” podobne do tego jakie tkwi we wskazanych przez ustawodawcę niebezpiecznych ze swojej istoty przedmiotach w postaci broni palnej i noża (analogicznie jak w przypadku „innych podobnie niebezpiecznych przedmiotów”, o których również jest mowa w zdaniu pierwszym art. 280 § 2 k.k. w kontekście broni palnej i noża), czy też cytowane na wstępie pojęcie odnosi się do wszystkich przedmiotów (środków) o działaniu obezwładniającym, niezależnie od tego czy ich użycie przeciwko człowiekowi wiąże się z niebezpieczeństwem dla jego zdrowia lub

życia?

2. W przypadku udzielenia pozytywnej odpowiedzi na drugą część powyższego pytania zwrócić się o rozstrzygnięcie zagadnienia czy w użytym w art. 280 § 2 k.k. określeniu „środki obezwładniające” mieszczą się tylko takie środki (narzędzia i urządzenia), które już w założeniu zostały skonstruowane fabrycznie w celu obezwładniania człowieka, a przez to z samej swojej istoty przeznaczone są do spełniania tego rodzaju zadań, czy też można zaliczyć do nich również środki sporządzone (przygotowane) doraźnie przez sprawcę planującego dokonanie przestępstwa w zamiarze obezwładnienia przyszłej ofiary, których jednakże nie da się zaklasyfikować (według powyższego kryterium) do tej grupy przedmiotów, o jakich jest mowa w pierwszej części niniejszego pytania?”

I KZP 47/2000

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w postępowaniu prowadzonym po uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania osoba najbliższa dla oskarżonego ma prawo do odmowy zeznań (art. 182 § 1 k.p.k.), mimo że przed rozpoczęciem pierwszego zeznania na rozprawie toczącej się pierwszy raz przed sądem pierwszej instancji z prawa tego nie skorzystała i złożyła zeznania (art. 186 § 1 k.p.k.)?

W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie –

2. Czy w takiej sytuacji możliwe jest ujawnienie na rozprawie zeznań złożonych poprzednio przez tę osobę przed sądem i w postępowaniu przygotowawczym, a jeżeli tak to na jakiej podstawie prawnej winno to nastąpić?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 32/2000 – z dnia 16 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Tarnowie

„Czy przepis art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. przewidujący możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie sądu o odmowie ustanowienia adwokata, stosuje się „odpowiednio” (art. 89 k.p.k.) w procesie karnym, w przypadku odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 33/2000 – z dnia 16 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach

Przewidziany w art. 443 k.p.k. zakaz reformationis in peius nie odnosi się do wypadku uchylenia przez sąd odwoławczy postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie z oskarżenia prywatnego z powodu pojednania się stron (art. 492 § 1 k.p.k.) połączonego z zawarciem przez strony ugody (art. 494 § 1 k.p.k.).

I KZP 35/2000 – z dnia 16 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

1. W wypadku gdy określony skład sądu zależny jest od rodzaju sprawy poddanej osądowi (art. 28 § 3 k.p.k.) decydujące znaczenie dla oceny czy sąd był „nienależycie obsadzony” (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) ma czyn przestępny, na którego popełnienie wskazuje akt oskarżenia, z tym jednak że ani opis czynu ani kwalifikacja prawna zaproponowana w akcie oskarżenia – podobnie jak przy orzekaniu o właściwości – nie wiąże sądu. Wstępnej oceny co do wyznaczenia określonego składu sądu dokonuje prezes sądu

zarządzeniem, a gdy to przekraczałoby jego uprawnienia może on skierować sprawę na posiedzenie celem wydania stosownego postanowienia sądu na podstawie art. 339 § 3 w zw. z art. 349 k.p.k. – żadna z tych decyzji nie jest jednak wiążąca w dalszym postępowaniu (art. 347 k.p.k.). Jeżeli wyznaczony w tym trybie skład sądu przystąpi do rozpoznania sprawy na rozprawie, a próbując tym samym wstępną decyzję co do swej obsady i wyda orzeczenie kończące postępowanie nie można jego orzeczenia uznać za wydane przez sąd „nienależycie obsadzony” tylko z tego powodu, że przy jego ukształtowaniu popełniono jakieś uchybienie formalne. Ewentualne uchybienia popełnione w fazie wstępnej (przed rozprawą) przy wyznaczaniu składu sądzącego mogą być oceniane wyłącznie w płaszczyźnie względnych przyczyn odwoławczych (art. 438 k.p.k.).

2. Okoliczność, iż uprzedzenia stron o możliwości zakwalifikowania czynu zarzucanego w akcie oskarżenia z innego przepisu prawnego dokonuje sąd – zgodnie z art. 399 § 1 k.p.k. – na rozprawie, nie wyłącza możliwości dokonania takiego uprzedzenia w innej fazie postępowania np. na posiedzeniu wyznaczonym na podstawie art. 339 § 3 w zw. z art. 349 k.p.k.

I KZP 38/2000 – z dnia 16 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Lublinie

W sprawach o wykroczenia skarbowe, w których akt oskarżenia wniosła Policja lub inny niefinansowy organ dochodzenia wskazany w art. 134 § 1 k.k.s., zwrot sprawy w celu usunięcia istotnych braków postępowania przygotowawczego – na podstawie art. 339 § 3 pkt 4 k.p.k. – następuje prokuratorowi.

I KZP 31/2000 – z dnia 20 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Koninie

Zagrożonym niewypłacalnością w rozumieniu art. 300 § 1 k.k. może być każdy dłużnik podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

I KZP 34/2000 – z dnia 20 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach

Jeżeli prawomocne skazanie za podobne przestępstwo umyślne nastąpiło w okresie próby określonej wyrokiem, który został objęty wyrokiem łącznym, przed wydaniem tego wyroku, należy zarządzić na podstawie art. 75 § 1 k.k. wykonanie kary orzeczonej w wyroku wchodzącym w skład wyroku łącznego.

I KZP 36/2000 – z dnia 20 listopada 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie

Przyjęciu usiłowania nieudolnego nie stoi na przeszkodzie złożony charakter typu przestępstwa, konstrukcja przewidziana w art. 13 § 2 k.k. odnosi się bowiem do zachowania sprawcy ujmowanego jako całość w granicach znamion określonych w treści normy karnej.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

IV KZ 103/2000 – postanowienie z dnia 14 listopada 2000 r.

Stwierdzanie nieważności orzeczeń wydanych między dniem 1 września 1998 r., tj. datą wejścia w życie kodeksu postępowania

karnego z 1997 r., a dniem 1 września 2000 r., tj. datą rozpoczęcia obowiązywania ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o zmianie ustawy kodeks postępowania karnego, ustawy – przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego oraz ustawy – kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 62, poz. 717), następuje w trybie art. 102 i nast. k.p.k. w brzmieniu nadanym wskazaną ustawą, ale na podstawie, odnoszącego się do kategorii orzeczeń i przesłanek ich nieważności, przepisu art. 101 § 1 k.p.k. – w brzmieniu poprzedzającym tę nowelizację.